

Monumentnummer*: 516960

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 25 april 2002
Kadaster deel/nr 82827/73

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Gilze Gilze en Rijen Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving
Gilze

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Gilze en Rijen L 1911

Omschrijving**

Inleiding.

Geheel vrijstaand WERK-WOONHUIS dat in 1903 precies in de as van de Alphenseweg in vormen van de Neo-Renaissance werd gebouwd. Het pand heeft zijn oorspronkelijke functie behouden. Het zich achter de oostelijke aanbouw bevindende éénlaags gedeelte onder een plat dak valt buiten de van rijkswege geldende bescherming.

Omschrijving.

Pand op een rechthoekige grondslag van twee bouwlagen onder een mansarde met de nok evenwijdig aan de Aalstraat en haaks op de Alphenseweg. Aan weerszijden van het pand bevindt zich, iets terugliggend, een éénlaags aanbouw. Links is deze langwerpiger en loopt door tot achter de hoofdmassa. Rechts is deze aanbouw korter en heeft de diepte van de hoofdmassa. De geheel symmetrisch opgebouwde hoofdmassa bestaat uit vijf traveeën waarvan de middelste de ingang is. Hoofdmassa en aanbouwen zijn opgetrokken met een gecementeerde plint. De gevels zijn van machinale baksteen en gemetseld in staand verband. Een opvallend rijk decoratief element wordt gevormd door de vier pilasters die zowel op de hoeken staan als de door het dakschild doorgetrokken en van een topgevel voorziene ingangspartij omlijsten. De vier identieke en paarsgewijs gekoppelde vensters in de voorgevel zijn recht gesloten. Ze hebben doorgetrokken hardstenen onderdorpels en zijn overtoogd met een boogvormige strek met hardstenen diamantkoppen en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

aanzetstenen. Alle vensters hebben een T-raam met glas-in-lood met geometrische motieven in het bovenlicht. Fries met meandervormige decoratie van gele baksteen. Verspringende kroonlijst op klosjes. De ingangspartij wordt door zijn hoogte nog eens extra benadrukt. Opvallende elementen hierin zijn: de originele paneeldeur, het balkon op bewerkte ijzeren consoles en met krulwerk in het hek, de topgevel met hardstenen afdekplaten, het jaartalschildje en de ijzeren windvaan. Met uitzondering van de schilden is het dak gedekt met zwarte kruispannen. De schilden zijn gedekt met ruberoid en zijn, evenals de aanbouwen, elk voorzien van een fraai gedetailleerde zinken oeil-de boeuf dakkapel. Tegen elk van de buitenmuren van de kopgevels van de hoofdmassa bevindt zich een gemetselde schoorsteen. In deze gevels zijn tevens enkele rechte steekankers van de kapconstructie aangebracht. Verder zijn er in deze zijgevels halve schuifvensters met enkelruits schuiframen en overtoogd met een eenvoudige strek aangebracht.

Van de éénlaags aanbouwen is de meest westelijke het langst en het breedst en als enige onderkelderd. Beide hebben een omlopende mansarde gedekt met zwarte kruispannen. Het westelijke gedeelte heeft aan de achterzijde twee grote ingangen en werd gebruikt als bedrijfsruimte. Aan de achterzijde van het pand is veel van het oorspronkelijke metselwerk in witte steen vervangen. Ook zijn er in het achterste dakschild recht gesloten vensters met klapramen aangebracht.

Waardering.

Het pand is van algemeen belang. Het pand heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van de sociaal-economische en typologische ontwikkeling van het werk-woonhuis in een kleine dorpskern. Het pand heeft architectuurhistorische waarde vanwege de toegepaste neo-rennaissance stijlelementen en de rijke ornamentiek. Het pand heeft ensemblewaarden wegens de situering, verbonden met de ontwikkeling van Gilze. Het pand is van belang wegens de architectonische gaafheid van het exterieur.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument